

Portal za ljekarnike

NCPeH-B Upute za korisnike

Sadržaj

1	Uvod.....	3
1.1	Svrha	3
1.2	Cilj	3
1.3	Ciljana publika	3
1.4	Definicije, akronimi i kratice.....	3
1.5	Reference	4
2	NCPeH-B Portal za ljekarnike.....	5
2.1	Uvod	5
2.1.1	O projektu	5
2.1.2	Države pripadnice A ili B strane	5
2.1.3	Nacionalna pristupna točka.....	6
2.2	Prijava na portal za ljekarnike	7
2.3	Početna stranica portala za ljekarnike.....	9
2.4	Prvo korištenje portala za ljekarnike.....	10
2.5	Dohvat podataka o pacijentima	13
2.5.1	Pacijent porijeklom iz Finske	14
2.6	Pregled podataka o pacijentu.....	16
2.7	Davanje suglasnosti za dohvat medicinskih podataka.....	16
2.8	Davanje suglasnosti za pregled medicinskih podataka	17
2.9	Pregled propisanih recepata	18
2.10	Izdavanje lijekova na recept.....	19
2.10.1	Podaci o lijeku dobiveni iz recepta	20
2.10.2	Podaci koji se unose prilikom izdavanja lijeka u RH	21
2.10.3	Pravila za izdavanje lijeka na temelju recepta druge države	22
2.11	Najčešća pitanja i odgovori	24
2.12	HZZO helpdesk.....	26

1 Uvod

1.1 Svrha

Svrha ovog dokumenta je objasniti čemu služi novouvedeni sustav, kome je namijenjen, opisati poslovni proces koji je podržan u aplikaciji i navesti jasne upute ljekarnicima za rad s aplikacijom.

1.2 Cilj

Omogućiti ljekarnicima nesmetan rad pružajući im jasne upute koje govore što raditi ukoliko strani državljanin želi podići lijek na temelju recepta izdanog u njegovoj državi.

1.3 Ciljana publika

Ljekarnici u ljekarnama u RH.

1.4 Definicije, akronimi i kratice

A strana	Zemlja koja stvara medicinske podatke
B strana	Zemlja koja koristi medicinske podatke stvorene u drugoj zemlji
CBeHIS	<i>Cross Border eHealth Information Services</i>
CEF	<i>Connecting Europe Facility</i>
eP	<i>ePrescription,</i> eReceipt
eP-A	eReceipt koji nastaje u zemlji A strane
eP-B	eReceipt koji se dohvaća u zemlji B strane
NCPeH	<i>National Contact Point for eHealth,</i> Nacionalna kontakta točka za zdravstvo
NK	Nacionalni konektor
PS	<i>Patient summary,</i> Sažetak medicinskih podataka o pacijentu

PS-A	Sažetak medicinskih podataka pacijenata koji nastaje u zemlji A strane
PS-B	Sažetak medicinskih podataka pacijenata koji se dohvaća u zemlji B strane
RH	Republika Hrvatska

1.5

Reference

- [REF1] CEF Digital Service Infrastructure for eHealth
<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDSIS/eHealth+How+it+works>
- [REF2] eHealth DSI Operations – Specifikacije zahtjeva
<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/EHOPERATIONS/Specifications>
- [REF3] Upute pacijentima
<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/EHMSEG/CROATIA+Patient+Information+Notice>

2 NCPeH-B Portal za ljekarnike

2.1 Uvod

2.1.1 O projektu

HZZO je 2013 godine pilot projektom *Smart Open Services – Open e-Health Initiative for a European Large Scale Pilot of Patient and Electronic Prescription (epSOS)* započeo proces uspostave interoperabilnosti sa zdravstvenim sustavima zemalja članica EU.

Pilot projektom uspostavljena je razmjena eReceptata osiguranika HZZO-a sa zdravstvenim sustavima drugih država, te je omogućen dohvat receptata i sažetaka medicinskih podataka stranih EU državljana prilikom njihovog dolaska u RH, za vrijeme trajanja pilot projekta do 30. lipnja 2014. godine. Pilot projekt se odnosio na dohvat eReceptata propisanih u Danskoj, Finskoj, Italiji i Švedskoj, dohvat sažetka o pacijentu kreiranog u Austriji, Estoniji, Francuskoj, Italiji, Malti, Portugalu, Sloveniji, Španjolskoj i Švicarskoj te propisivanje eReceptata koji su se mogli realizirati u Danskoj, Finskoj, Grčkoj, Mađarskoj, Italiji, Španjolskoj i Švedskoj, za ograničen skup pacijenata u određenom broju zdravstvenih ustanova kroz ograničeno razdoblje.

U Hrvatskoj je u pilot projektu sudjelovalo 10 ordinacija, nekolicina pacijenata, te se lijek mogao podići u tri ljekarne.

2016. godine HZZO je započeo projekt *Deployment of Cross Border eHealth Services in Croatia* u okviru poziva *2015 CEF Telecom call – eHealth Digital Service Infrastructure (CEF eHealth)*, kojim bi se osigurala uspostava organizacijskog i tehničkog pristupnika *National Contact Point for eHealth (NCPeH)* i puna funkcionalnost prekogranične razmjene receptata i sažetaka medicinskih podataka europskim građanima kad se nalaze izvan zemlje svog uobičajenog boravišta.

2.1.2 Države pripadnice A ili B strane

Unutar projekta razlikuju se države kao države A i B strane, ovisno u kojem dijelu procesa razmjene podataka bi države sudjelovale.

A stranom smatramo državu u kojoj nastaju podaci, poput države u kojoj nastaje recept ili države u kojoj nastaju podaci kojima se puni medicinski karton pacijenta.

B stranom smatramo države koje te podatke koriste. U državi B strane se dohvaćaju recepti od države A strane, te se izdaju lijekovi na temelju tih recepata, a u slučaju dohvaćanja medicinskog kartona pacijenta zamišljeno je da se u državi B strane pokreće dohvaćanje medicinskog kartona od države strane A u kojoj su ti podaci nastali.

Unutar ovih uputa opisuje se kako da ljekarnici u ljekarnama koje su unutar RH izdaju lijekove koje je stranim državljanima u njihovoj zemlji propisao njihov liječnik. Ljekarne u Hrvatskoj u ovom slučaju smatramo B stranom sustava.

S obzirom da je projekt traje više godina, različite zemlje iz EU uključuju se kao zemlje A ili B strane u trenutku kad postignu spremnost za uključivanje. Slika 1 prikazuje kada je moguće očekivati uključivanje sljedećih zemalja po okvirnom planu koji je prikazan na slici. Moguća su odstupanja od plana.

eHDSI Waves		2018 - Wave 1				2019 - Wave 2				2020 - Wave 3				2021 - Wave 4			
eHDSI Services		PS A	PS B	eP A	eP B	PS A	PS B	eP A	eP B	PS A	PS B	eP A	eP B	PS A	PS B	eP A	eP B
1	Finland			X					X								
2	Estonia				X			X		X	X						
3	Czech Republic	X	X									X	X				
4	Luxembourg		X			X						X					
5	Portugal	X	X	X	X												
6	Croatia		X	X	X	X											
7	Malta	X	X														
8	Cyprus					X	X	X	X								
9	Greece						X	X	X	X							
10	Belgium						X			X							
11	Sweden											X	X				
12	Austria									X	X	X	X				
13	Italy									X	X	X	X				
14	Hungary									X	X	X	X				
15	Ireland									X		X					
16	Poland											X	X				
17	Germany									X	X						
18	France									X	X						
19	Spain									X	X					X	X
20	Slovenia													X	X	X	X
21	Lithuania															X	X
22	Netherlands														X		
Wave SUMMARY		3	5	3	3	3	3	3	2	10	7	8	6	1	2	3	4
eHDSI ACCUMULATED		3	5	3	3	6	8	6	5	16	15	13	12	17	17	16	16

Slika 1 Plan uključivanja zemalja EU u projekt

U trenutku kad se svaka sljedeća zemlja uključi u projekt ona se dodaje unutar centralne nacionalne kontaktne točke, nakon čega će se ljekarniku automatski nova zemlja pojaviti na ljekarničkom portalu.

2.1.3 Nacionalna pristupna točka

Svaka država koja sudjeluje u projektu mora instalirati server za Nacionalnu pristupnu točku (NCP server). NCP serveri su instalirani unutar svake države, te po specifikaciji međusobno komuniciraju sigurnosnim protokolima razmjenjujući medicinske poruke IHE standardom.

Portal za ljekarnike komunicira s Nacionalnom pristupnom točkom preko sigurne veze ostvarene između ljekarne i NCP servera.

2.2 Prijava na portal za ljekarnike

Preduvjeti za prijavu na portal za ljekarnike su sljedeći:

1. Ostvarena VPN veza iz ljekarne prema CEZIH-u
2. Ispravan čitač kartica za HZZO pametne kartice
3. Djelatnik ljekarne mora u CEZIH bazi djelatnika biti uveden s rolom ljekarnika

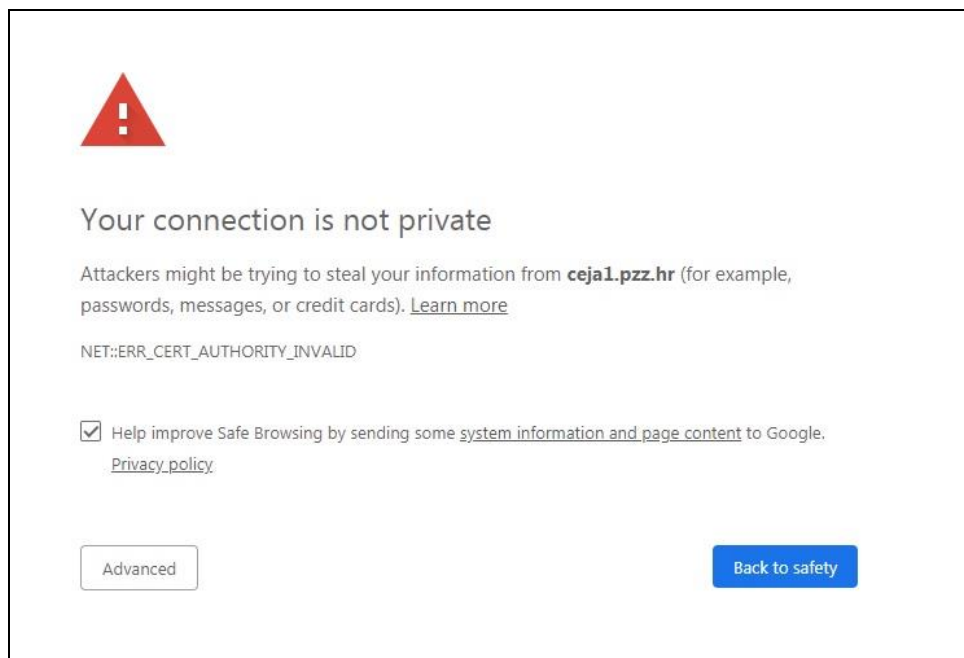
Korisnik nakon ostvarene VPN veze prema CEZIH-u ubacuje svoju pametnu karticu u čitač kartica i portal pokreće pozivom sljedeće adrese kroz preglednike Chrome ili Internet Explorer:

<https://web.cezih.hr:443/web/guest>

Ukoliko tako odluči proizvođač ljekarničkih aplikacija, bit će moguće ovaj link pozvati i direktno iz ljekarničkih aplikacija (opcionalno, ovisno o implementaciji svake ljekarničke aplikacije).

Ukoliko je VPN ostvaren, ljekarnička kartica umetnuta na ispravan način, te ukoliko je djelatniku u CEZIH sustavu dodijeljena rola ljekarnika, pojavit će se sljedeća forma na ekranu.

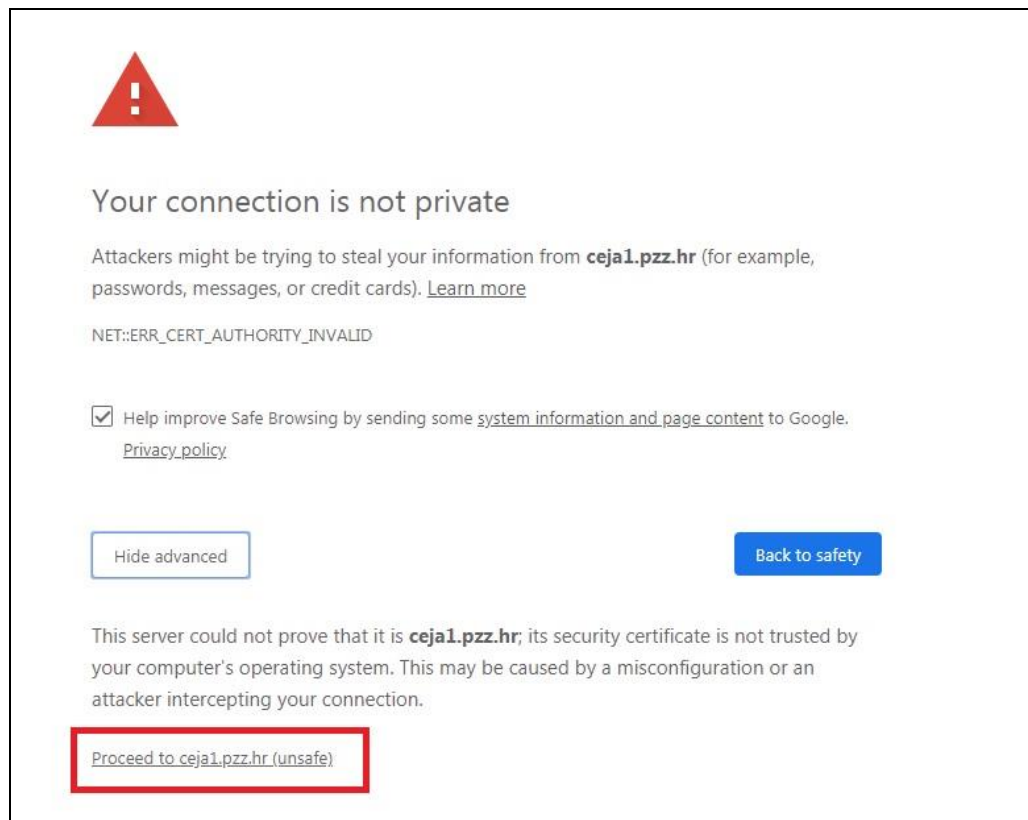
Slika 2 prikazuje zajedničku pristupnu točku za sve CEZIH aplikacije.

Slika 2 Podaci o certifikatu stranice koja je pristupna točka CEZIH-a

Potrebno je odabrati gumb **Advanced**.

Slika 3 prikazuje formu koja se prikazuje korisniku nakon toga.

Slika 3 Odabir nastavka učitavanja stranice

Potrebno je odabrati **Proceed to ...** link.

Ukoliko su sve provjere uspješno dovršene pojavit će se početna stranica portala za ljekarnike.

Slika 4 Početna stranica portala - popis država koje sudjeluju u projektu

Slika 4 prikazuje početnu stranicu portala za ljekarnike na kojoj su prikazane sve države koje sudjeluju u projektu.

Popis država će se proširivati uključivanjem svake sljedeće zemlje u projekt.

Slika 4 Početna stranica portala - popis država koje sudjeluju u projektu

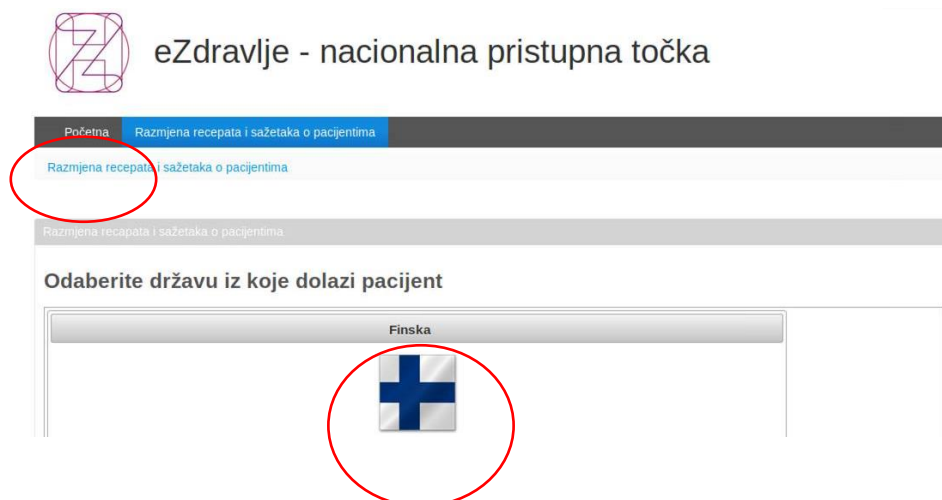
2.3

Početna stranica portala za ljekarnike

Početna stranica portala podijeljena je na 3 dijela. Slika 5 prikazuje dijelove na koje je podijeljena stranica:

- (1) Link na početnu stranicu portala. U bilo kojem trenutku rada moguće je pritiskom na ovaj link vratiti se na ovaj ekran.
- (2) U gornjem desnom uglu navedeni su podaci osobe koja je prijavljena u portal. Ukoliko se više osoba istovremeno služi istim računalom, potrebno je svaki put prije izdavanja lijeka provjeriti da li je prava osoba prijavljena u portal.
- (3) Popis država koje su uključene u međunarodnu razmjenu recepata. Prilikom dolaska stranog državljanina u ljekarnu odabire se s popisa zemlja iz koje dolazi strani državljanin.

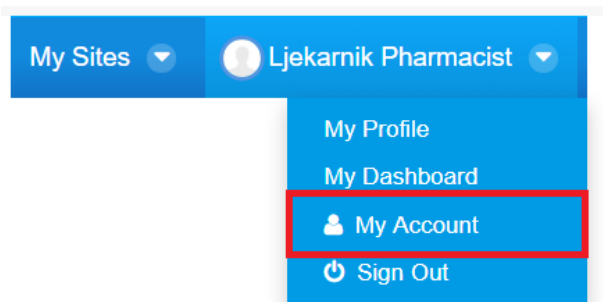

Slika 5 Dijelovi početne stranice portala

2.4 Prvo korištenje portala za ljekarnike

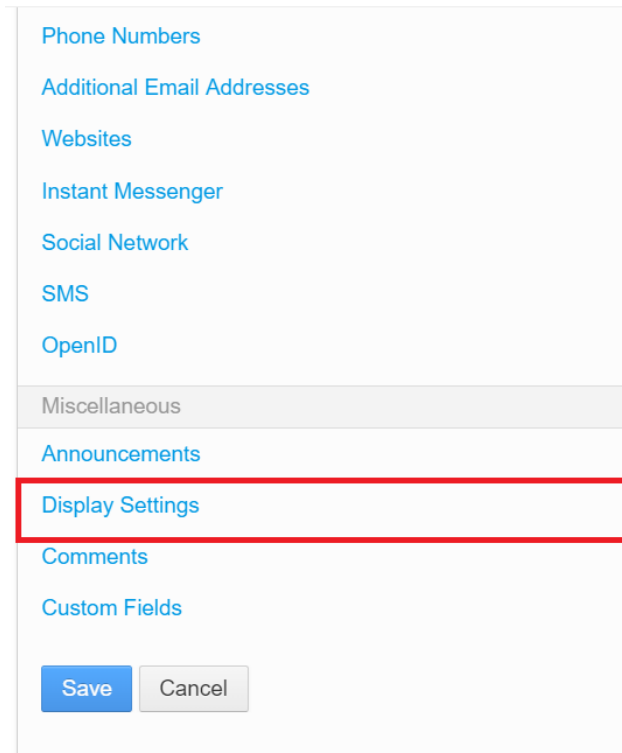
Prilikom prvog korištenja portala za ljekarnike, korisnik mora u postavkama svojeg korisničkog računa promijeniti jezik iz engleskog u hrvatski jezik.

U gornjem desnom uglu aplikacije nalazi se izbornik u kojem korisnik može namjestiti postavke koje se tiču njegovog osobnog korisničkog računa. Ispod ispisanog vlastitog imena (u primjeru se ljekarnik zove „Ljekarnik Pharmacist“), u izborniku se odabere opcija „My Account“. Slika 6 prikazuje što je potrebno odabrati.

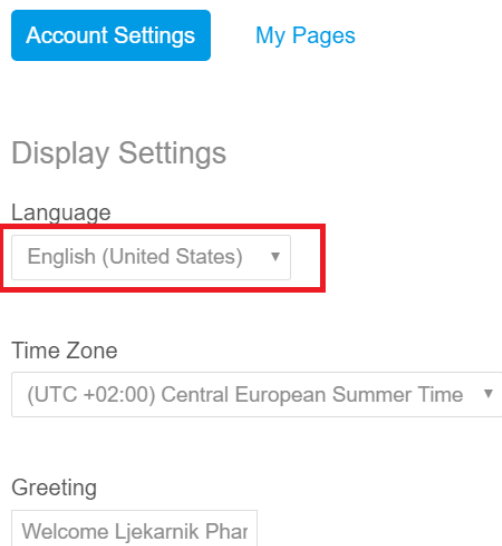
Slika 6 Odabir postavki korisničkog računa

U izborniku koji se nakon tog odabira prikazao potrebno je odabrati opciju za postavljanje prikaza, tj. „Display Settings“. Slika 7 prikazuje što je potrebno odabrati.

Slika 7 Odabir za postavljanje prikaza

Nakon ovog odabira s lijeve strane ekrana pokazuje se forma na kojoj je potrebno promijeniti prikaz aplikacije s engleskog na hrvatski jezik.

Slika 8 Postavke koje uključuju engleski jezik prikaza

Slika 8 prikazuje aplikaciju prije unesene promjene. Slika 9 prikazuje aplikaciju nakon unesene promjene.

[Account Settings](#)[My Pages](#)

Display Settings

Language

hrvatski (Hrvatska) ▼

Time Zone

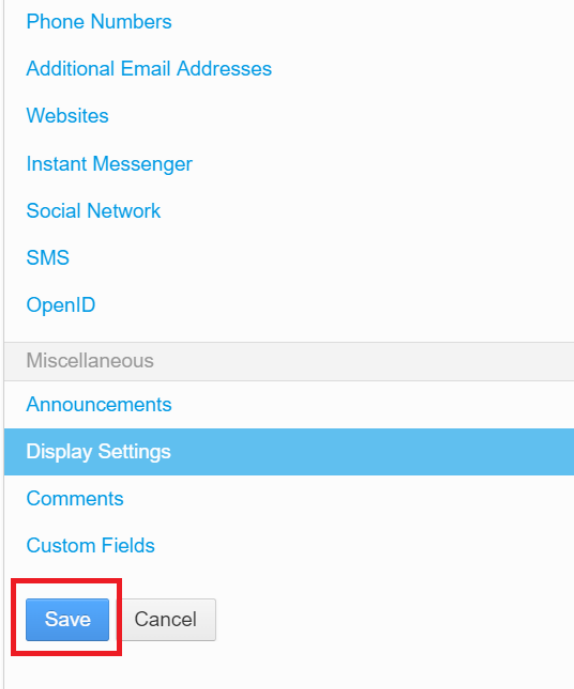
(UTC +02:00) Central European Summer Time ▼

Greeting

Welcome Ljekarnik Phar

Slika 9 Postavke koje uključuju hrvatski jezik prikaza

Nakon što je odabran hrvatski jezik prikaza, potrebno je potvrditi promjene. Slika 10 prikazuje što je potrebno odabrati da bi se potvrdio odabir novih postavki prikaza portala.

Phone Numbers

Additional Email Addresses

Websites

Instant Messenger

Social Network

SMS

OpenID

Miscellaneous

Announcements

Display Settings

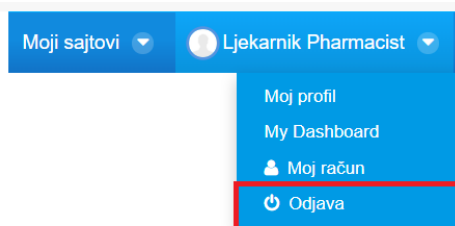
Comments

Custom Fields

Save Cancel

Slika 10 Potvrđivanje promjena postavki prikaza

Nakon potvrđenih novih postavki prikaza potrebno je napraviti odjavu s portala (Slika 11), zatvoriti preglednik, ponovno otvoriti preglednik i učitati link za početnu stranicu portala (Poglavlje 2.2).

Slika 11 Odjava korisnika s portala

2.5 Dohvat podataka o pacijentima

Prilikom dolaska stranog državljana u ljekarnu u RH potrebno je prije pokretanja dohvata podataka o receptima:

- **identificirati stranog državljana** putem relevantnog dokumenta sa slikom (osobna iskaznica ili putovnica na kojoj je vidljivo ime, prezime, zemlja porijekla).

Nakon što ljekarnik identificira pacijenta i zemlju iz koje pacijent potječe, prijavljuje se u portal i pregledava da li je zemlja porijekla stranog državljana uključena u projekt (Poglavlje 2.2).

Ukoliko je zemlja porijekla stranog državljana uključena u projekt:

- **ljekarnik odabire zastavu** pripadajuće države s popisa.

Svaka država odabrala je jedan ili više identifikatora po kojima će se dohvaćati podaci o pacijentu i njihovim receptima, te će se imena i broj identifikatora koji će biti prikazani na ekranu mijenjati ovisno o tome koja je zemlja odabrana na ekranu.

Za Hrvatsku je npr. identifikator pacijenta po kojem se dohvaćaju podaci o pacijentima i receptima MBO (Matični broj osiguranika) koji se dokazuje pružanjem zdravstvene iskaznice medicinskim djelatnicima.

Ime i prezime na iskaznici na kojoj se nalazi identifikator pacijenta mora biti **identično** iskaznici s kojom se strani državljanin identificirao ljekarniku (npr. identično osobnoj iskaznici ili putovnici) da bi se izbjeglo podizanje lijekova na recept osobama koje na to nemaju pravo.

Sljedeća poglavlja opisuju način identifikacije pacijenata – stranih državljana koji žele podizati lijekove na recept u Hrvatskoj.

2.5.1

Pacijent porijeklom iz Finske

Ukoliko strani državljanin porijeklom iz Finske želi u Hrvatskoj podići lijek na recept koji je propisan u Finskoj mora ljekarniku u Hrvatskoj pružiti:

Iskaznicu s kojom je moguće **identificirati pacijenta i državu iz koje on potječe** (osobnu iskaznicu ili putovnicu ili jednakovrijedan dokument).

Slijedi prikaz **finske osobne iskaznice, aktualne verzije od 2017** (Slika 12):

Slika 12 Primjer aktualne verzije finske osobne iskaznice

Jedinstveni identifikator pacijenta pomoću kojeg će se dohvaćati podaci o pacijentu i propisanim receptima je broj ispod teksta **TUNNUS-KOD (6)**, primjer **010150-113X**.

Primjer finske osobne iskaznice, starija verzija (Slika 13):

Slika 13 Primjer starije verzije finske osobne iskaznice

Jedinstveni identifikator pacijenta pomoću kojeg će se dohvaćati podaci o pacijentu i propisanim receptima je datum rođenja u obliku **ddmmgg-kod(7)**, primjer **010150-113X**.

Ljekarnik se prijavljuje u portal (Poglavlje 2.2) i odabire Finsku iz popisa država prikazanih na ekranu.

Slika 14 prikazuje formu za unos podataka o identifikatoru finskog pacijenta. Nakon što je unesen identifikator ljekarnik odabire gumb **Pretraga pacijenta**.

Možete pretraživati podatke o pacijentima korištenjem sljedećih kriterija

Personal number (Henkilötunnus)*

Pretraga pacijenata

Slika 14 Unos podataka o pacijentu porijeklom iz Finske

Primjer identifikatora pacijenta iz Finske: **010150-113X**

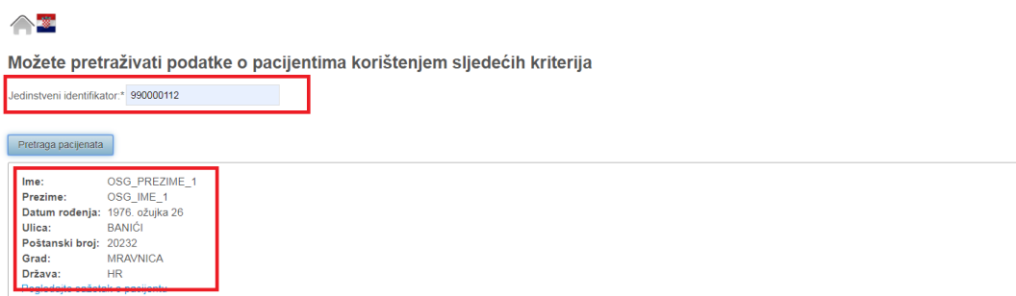
2.6

Pregled podataka o pacijentu

Napomena: Zbog zaštite podataka pacijenata, u ovom i daljnjim poglavljima za potrebe pisanja uputa koristit će prikaz podataka o receptima za testnog pacijenta iz Hrvatske, kojem lijekove izdaje testni ljekarnik.

Nakon što je pokrenuta pretraga pacijenata po identifikatoru pacijenta (Poglavlje 2.4) prikazat će se dohvaćeni podaci o pacijentu.

Slika 15 prikazuje kako izgleda forma s popunjenim podacima o pacijentu dohvaćenim od NCP servera države iz koje potječe pacijent. Ovisno o implementaciji servisa u svakoj državi, moguće je da sva polja ne budu uvijek popunjena.

Možete pretraživati podatke o pacijentima korištenjem sljedećih kriterija

Jedinstveni identifikator * 990000112

Pretraga pacijenata

Ime:	OSG_PREZIME_1
Prezime:	OSG_IME_1
Datum rođenja:	1976. ožujka 26
Ulica:	BANIĆI
Poštanski broj:	20232
Grad:	MRAVNICA
Država:	HR

[Pogledajte podatke o pacijentu](#)

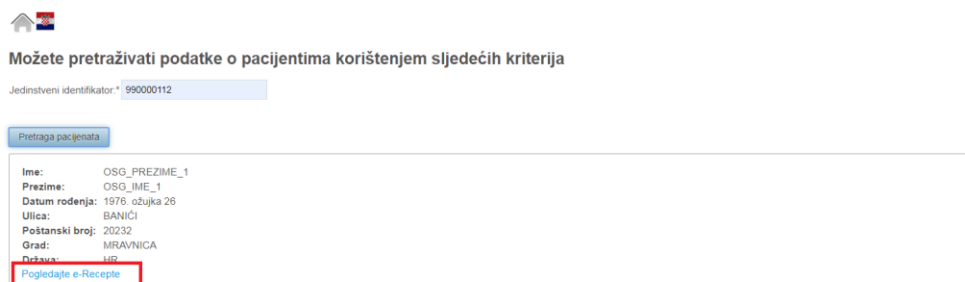
Slika 15 Prikaz dohvaćenih podataka o pacijentu

2.7

Davanje suglasnosti za dohvat medicinskih podataka

Nakon što je ljekarnik dohvatio podatke o pacijentu (Poglavlje 2.6):

- Odabire link **Pogledajte eRecepte** koji se nalazi odmah ispod podataka o pacijentu (Slika 16)

Možete pretraživati podatke o pacijentima korištenjem sljedećih kriterija

Jedinstveni identifikator * 990000112

Pretraga pacijenata

Ime:	OSG_PREZIME_1
Prezime:	OSG_IME_1
Datum rođenja:	1976. ožujka 26
Ulica:	BANIĆI
Poštanski broj:	20232
Grad:	MRAVNICA
Država:	HR

[Pogledajte e-Recepte](#)

Slika 16 Link koji vodi na popis eRecepta

Nakon odabira ovog linka, a prije prikaza popisa recepata, ljekarniku će se otvoriti forma na kojoj mora potvrditi da je pacijent pred njim dao suglasnost za pristup medicinskim podacima i da je razumio cijeli postupak koji će se odvijati nakon toga.

2.8

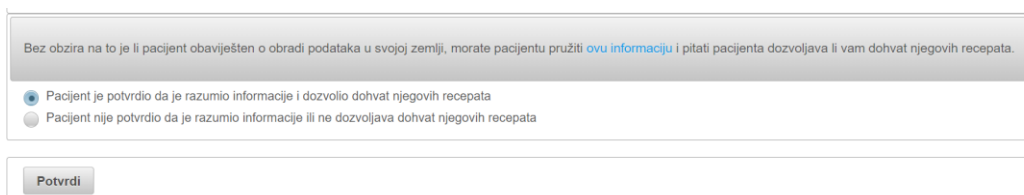
Davanje suglasnosti za pregled medicinskih podataka

Podaci o receptu mogu biti dostupni u ljekarni u Hrvatskoj samo ako je pacijent prethodno za to dao privolu u zemlji prebivališta te ukoliko je pacijent potvrdio ljekarniku da razumije informacije o postupanju s njegovim pacijenta i dozvoljava dohvat recepata. Potvrda ljekarniku vrijedi za jedan dohvat pacijentovih recepata prije izdavanja lijeka.

Prije izdavanje lijeka u Hrvatskoj, ljekarnik obavještava pacijenta o internetskoj stranici koja sadrži informacije o postupanju s njegovim podacima, gdje pacijent može pronaći informacije o postupanju s njegovim podacima na svojem jeziku.

Programsko rješenje koje koristi ljekarnik (Open NCP Portal) prikazuje ljekarniku tekst:

“Bez obzira na to je li pacijent obaviješten o obradi podataka u svojoj zemlji porijekla, morate pacijentu pružiti ovu informaciju [ovu informaciju](#)¹ i pitati pacijenta da li vam dozvoljava dohvat njegovih recepata“.

Slika 17 Potvrda suglasnosti kojom pacijent odobrava pred ljekarnikom da se njegovi medicinski podaci dohvaćaju za potrebe izdavanja lijeka

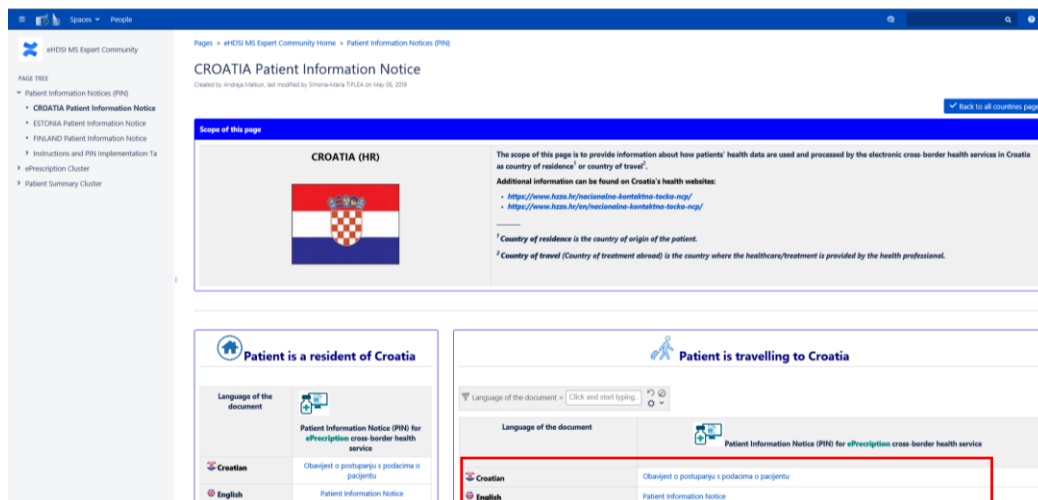
Ljekarnik potvrđuje pritiskom na gumb **Potvrdi** da je pacijent potvrdio da je razumio informacije i dozvolio dohvat njegovih recepata. Ako se gumb ne pritisne, podaci o receptima neće biti dohvaćeni. Također, ako pacijent nije dao suglasnost neće biti moguće odabrati gumb **Potvrdi**. U tom slučaju moguć je samo povratak na početnu stranicu odabirom gumba **Početna** na vrhu ekrana.

Ljekarnik može informacije s linka pogledati i van aplikacije učitavajući podatke sa sljedećeg linka:

<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/EHMSEG/CROATIA+Patient+Information+Notice>

Odlaskom na tu stranicu moguće je dohvatiti podatke koje je potrebno prikazati pacijentima iz svih država koje sudjeluju u projektu (Slika 18).

¹ Pritiskom na ovaj link u aplikaciji otvara se stranica s opisom informacija namijenjenih pacijentima.

Slika 18 Upute za pacijente

2.9 Pregled propisanih recepata

Nakon odabira potvrde suglasnosti, otvara se forma s popisom recepata za odabranog pacijenta (Slika 19).

Sažetak o pacijentu

Ime: OSG_PREZIME_1
 Prezime: OSG_IME_1
 Ulica: BANIĆI
 Poštanski broj: 20232
 Grad: MRAVNICA
 Država: HR

Opis:	Autor:	Datum/vrijeme stvaranja:	
Prescription id: etkdi8c107efa-9a36-4782-8987-76a330a25192	9090908^A&2.16.840.1.113883.2.7.1.1&ISO	2019. travnja 18	
Prescription id: etkdi8c107efa-9a36-4782-8987-76a330a25192	9090908^A&2.16.840.1.113883.2.7.1.1&ISO	2019. travnja 18	
Prescription id: etkdi8c4f96e5d-90ed-41a8-b3a8-89c293880dc7	9090908^A&2.16.840.1.113883.2.7.1.1&ISO	2019. travnja 18	
Prescription id: etkdi8c4f96e5d-90ed-41a8-b3a8-89c293880dc7	9090908^A&2.16.840.1.113883.2.7.1.1&ISO	2019. travnja 18	

Slika 19 Popis recepata za odabranog pacijenta

Svaki recept prikazan je unutar 2 retka:

- Prvi redak uvijek prikazuje podatke o receptu, propisivaču, datumu stvaranja recepta i **link na kodirane i prevedene podatke o receptu**
- Drugi redak uvijek prikazuje podatke o receptu, propisivaču, datumu stvaranja recepta i **link na pdf datoteku** s receptom prikazanim na jeziku stranog državljana

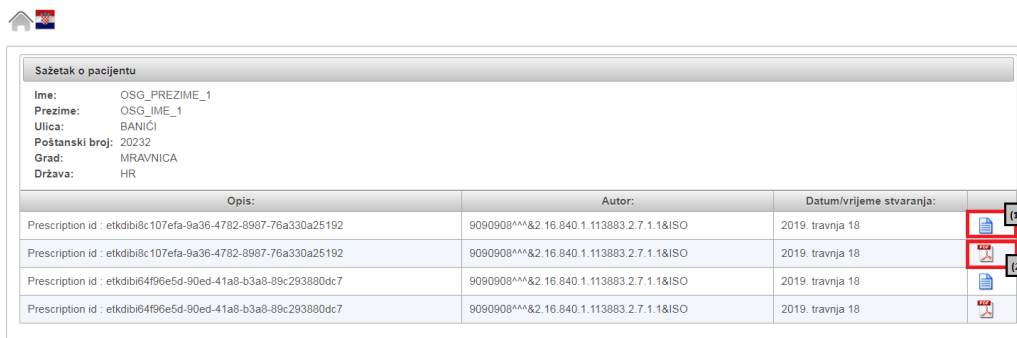
Ukoliko se pogledaju podaci unutar plavog pravokutnika može se vidjeti da se u oba retka zaista nalazi recept s istim identifikatorom recepta (dokaz da je isti recept prikazan unutar dva retka).

2.10

Izdavanje lijekova na recept

Ukoliko ljekarnik želi izdati lijek na recept potrebno je dohvatiti podatke o receptu pritiskom na link koji će otvoriti prevedeni i kodirani recept (Slika 20, točka (1)).

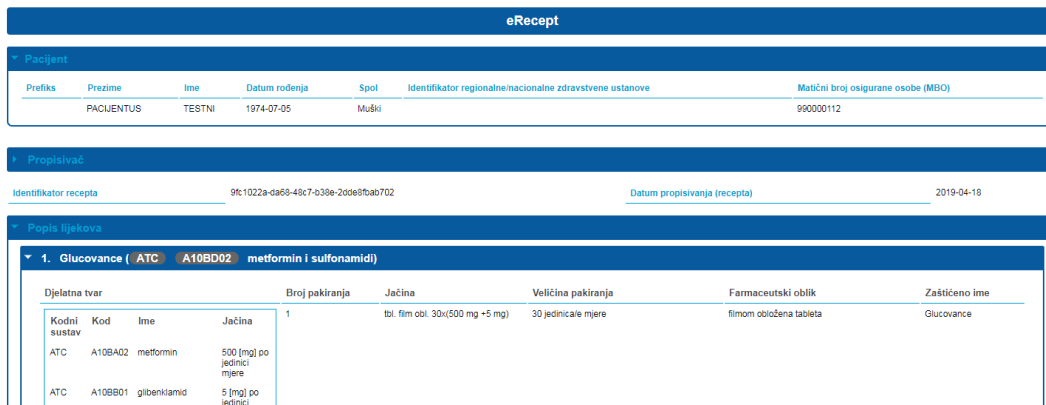
Ukoliko se ljekarnik teško sporazumijeva s pacijentom ili ukoliko iz bilo kojeg drugog razloga želi pogledati originalni recept pokreće dohvat pdf datoteke s originalnim receptom pritiskom na link (Slika 20, točka (2))

Sažetak o pacijentu			
Ime:	OSG_PREZIME_1		
Prezime:	OSG_IME_1		
Ulica:	BANIČI		
Pošanski broj:	20232		
Grad:	MRAVNICA		
Država:	HR		
Prescription id	Opis:	Autor:	Datum/vrijeme stvaranja:
etkdiibi8:107efa-9a36-4782-8987-76a330a25192		9090908***&2.16.840.1.113883.2.7.1.1&ISO	2019. travnja 18
etkdiibi8:107efa-9a36-4782-8987-76a330a25192		9090908***&2.16.840.1.113883.2.7.1.1&ISO	2019. travnja 18
etkdiibi64f9e5d-90ed-41a8-b3a8-89c293880dc7		9090908***&2.16.840.1.113883.2.7.1.1&ISO	2019. travnja 18
etkdiibi64f9e5d-90ed-41a8-b3a8-89c293880dc7		9090908***&2.16.840.1.113883.2.7.1.1&ISO	2019. travnja 18

Slika 20 Linkovi koji vode na pregled detalja o receptu

Nakon što je ljekarnik pokrenuo link za prikaz prevedenog i kodiranog recepta, prikazat će mu se forma s detaljima o receptu.

eRecept							
Pacijent							
Prefiks	Prezime	Ime	Datum rođenja	Spol	Identifikator regionalne/nacionalne zdravstvene ustanove	Matični broj osigurane osobe (MBO)	
PACIENTUS	TESTNI	TESTNI	1974-07-05	Muški		990000112	
Propisivač							
Identifikator recepta				99:1022a-0a69-48c7-b39e-2d9e8fba0702		Datum propisivanja (recepta)	
						2019-04-18	
Popis lijekova							
1. Glucovance (ATC: A10BD02 metformin i sulfonamid)							
Djelatna tvar	Broj pakiranja		Jačina	Veličina pakiranja		Farmaceutski oblik	Zaštićeno ime
Kodni sustav	Kod	Ime	Jačina				
ATC	A10BA02	metformin	500 [mg] po jedinici mjere	1	tbl. firm obl. 30x(500 mg +5 mg)	30 jedinica/le mjere	filmom obložena tableta
ATC	A10BB01	glibenklamid	5 [mg] po jedinici				Glucovance

Slika 21 Primjer podataka iz recepta

Forma se može logički podijeliti na nekoliko dijelova:

1. Podaci o pacijentu (Slika 22)
2. Podaci o propisivaču recepta (Slika 22)
3. Podaci o lijekovima sadržanim u receptu (Slika 23)

- Jačina aktivne supstance
- Broj propisanih pakiranja
- Jačina lijeka u pakiranju
- Veličina pakiranja
- Farmaceutski oblik lijeka
- Zaštićeno ime lijeka
- Način primjene lijeka
- Datum početka primjene lijeka (nije obavezan podatak)
- Krajnji datum primjene lijeka (nije obavezan podatak)
- Učestalost uzimanja (nije obavezan podatak)
- Broj jedinica po uzimanju (nije obavezan podatak)
 - Min
 - Max
- Da li je dopuštena zamjena lijeka (DA/NE)
- Upute pacijentu (slobodnim tekstom, nije obavezan podatak)
- Savjet izdavatelju lijeka (slobodnim tekstom, nije obavezan podatak)

2.10.2 Podaci koji se unose prilikom izdavanja lijeka u RH

Na temelju recepta dohvaćenog iz druge države i lijekova koji su ljekarniku ponuđeni na portalu unutar padajućeg izbornika, ljekarnik odlučuje o izdavanju lijeka pacijenta.

Polja koja ljekarnik ispunjava na portalu su sljedeća:

- **Zamjena (DA/NE)** – ovo polje ljekarnik označava ovisno o odabiru lijeka koji izdaje pacijentu.
- **Odabire lijek iz padajućeg izbornika** – na popisu će se nalaziti samo lijekovi registrirani u Hrvatskoj, koji imaju isti ATC (prvih 7 znamenaka) kao i lijek propisan u drugoj državi.
- **Izdani proizvod** – ovo je tvornički naziv lijeka koji se popunjava automatski nakon odabira lijeka iz padajućeg izbornika

- Generički naziv lijeka – ovo je generički naziv lijeka koji se popunjava automatski nakon odabira lijeka iz padajućeg izbornika
- Veličina izdanog pakiranja – popunjava se automatski nakon odabira lijeka iz padajućeg izbornika
- Jačina – popunjava se automatski nakon odabira lijeka iz padajućeg izbornika
- Vrsta pakiranja – popunjava se automatski nakon odabira lijeka iz padajućeg izbornika
- **Broj izdanih pakiranja** – unosi ljekarnik
- **Odabir ljekarne rada** – na popisu se nalazi jedna ili više ljekarni u kojima je registrirano da djelatnik radi. Potrebno je odabrati u kojoj se ljekarni dogodilo izdavanje lijeka.

Nakon što je ljekarnik odabrao lijek i unio sve obavezne podatke, mora pritisnuti gumb **Izdano**.

Ukoliko je izdavanje lijeka uspješno zabilježeno u zemlji iz koje pacijent dolazi, na ekranu će se ispisati: **Izdavanje lijeka je uspješno izvršeno**. Pacijent je u tom slučaju dužan podmiriti potpuni iznos lijeka. Po povratku u zemlju prebivališta pacijent može zatražiti naknadu troška od svog osiguravatelja (u zemlji u kojoj je recept izdan). Ovisno o nacionalnom sustavu zdravstvenog osiguranja, naknada troška se može odobriti ili odbiti.

U suprotnom, ukoliko izdavanje nije uspješno napravljeno i zabilježeno u zemlji A (iz bilo kojeg razloga) na ekranu će se ispisati greška. Ukoliko je došlo do greške, lijek se ne može izdati pacijentu.

2.10.3

Pravila za izdavanje lijeka na temelju recepta druge države

S obzirom da receptom dolaze djelomično strukturirani podaci, nije moguće sve validacije napraviti programski i zato je obavezno pridržavati se sljedećih pravila prilikom izdavanja lijeka:

- Ukoliko je u receptu navedeno da je **zabranjena supstitucija lijeka**, to znači da se pacijentu može izdati lijek samo od istog proizvođača, istog tvorničkog imena, istog generika, iste jačine lijeka i istog načina primjene.

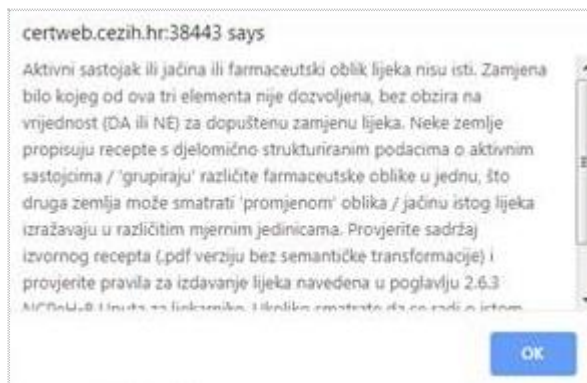
Ukoliko je ljekarnik siguran da je lijek identičan, ali da mu je na hrvatskom tržištu neznatno promijenjeno tvorničko ime, to se ne smatra zamjenom lijeka.

U oba slučaja ljekarnik prilikom izdavanja lijeka **ne označava da je došlo do supstitucije lijeka**.

- Moguće je izdati lijek čije je pakiranje **identično** onom navedenom u receptu, **manje** od navedenog ili **neznatno povećano** (manje od 10% povećano), pod uvjetom da se radi o lijeku istog generika, iste jačine lijeka i istog načina primjene.

Primjer: ukoliko je u receptu propisano da pacijent može dobiti 2x 50 tableta po pakiranju, nije dozvoljeno izdati 1x 100 tableta u pakiranju. Ali ako je u receptu propisana 1 kutija s 28 tableta, a pakiranja u Hrvatskoj sadrže 30 tableta, to je dozvoljeno izdati. U tom slučaju obavezno je postaviti **da je došlo do supstitucije lijeka**.

- Ne smije se izdati lijek s drugačijim aktivnim supstancama od onih navedenim u receptu
- Ne smije se izdati lijek s drugim načinom primjene osim onakvim kakvo je navedeno u receptu
- Ukoliko u receptu nije navedena jačina lijeka, moguće je izdati lijek istog generika kojem je poznata jačina lijeka. Taj podatak će se onda proslijediti drugoj državi.
- Ukoliko je u receptu naveden lijek s jednostrukim doziranjem, ne smije se izdati lijek s višestrukim doziranjem
- Ukoliko je u receptu naveden lijek s više aktivnih supstanci, potrebno je izdati lijek s jednakim brojem, vrstom i jačinom aktivnih supstanci
- Ukoliko je u receptu naveden lijek s jednom aktivnom supstancom, ne smije se izdati lijek s više aktivnih supstanci
- Ukoliko u receptu nije navedena veličina pakiranja, moguće je izdati lijek. Podatak o izdanoj veličini pakiranja će se proslijediti drugoj državi.
- Ukoliko se farmaceutski oblik lijeka napisan u receptu razlikuje od farmaceutskog oblika lijeka ljekarnik mora s povećanim oprezom provjeriti da li je u redu izdati takav lijek. Slika 24 prikazuje upozorenje koje će se u tom trenutku prikazati ljekarniku.

Slika 24 Upozorenje ljekarniku

2.11 Najčešća pitanja i odgovori

- (1) Nakon odabira linka koji me vodi na portal za ljekarnike dobili smo obavijesti „Zabranjeno ...“.

Odgovor: Potrebno je provjeriti imate li sve potrebne role za pristup sustavu. Potrebno je kontaktirati HZZO Helpdesk.

- (2) Države iz koje dolazi pacijent nema na popisu, a pacijent nas uvjerava da je dobio informaciju da će u Hrvatskoj moći preuzeti svoj lijek na recept.

Odgovor: Ukoliko država nije na popisu država nije moguće izdati lijek. U trenutku kad država postane vidljiva ostalim zemljama koje sudjeluju u projektu, isti tren će biti vidljiva i ljekarniku na portalu.

- (3) Podaci o pacijentu dohvaćeni putem portala razlikuju se od onih koje je pokazao na identifikacijskoj iskaznici i /ili zdravstvenoj iskaznici.

Odgovor: Potrebno je prijaviti ovaj slučaj na HZZO Helpdesk po uputama dobivenim od HZZO Helpdeska. Nije moguće nastaviti s izdavanjem lijeka.

- (4) Portal ne dohvaća podatke o osobi nakon ispravno unesenog identifikacijskog broja (po uputama za svaku zemlju posebno).

Odgovor: Potrebno je prijaviti ovaj slučaj na HZZO Helpdesk po uputama dobivenim od HZZO Helpdeska. Nije moguće nastaviti s izdavanjem lijeka. Moguće je uputiti pacijenta da kasnije ponovno dođe u ljekarnu nakon što HZZO helpdesk provjeri zašto nije bilo moguće dohvatiti podatke o osobi.

- (5) Pacijent tvrdi da mu je propisano više recepata nego što ih je prikazano na ekranu.

Odgovor: To je moguća situacija. Svaka zemlja sama odlučuje koje će recepte prikazivati u inozemstvu, a koje neće. Hrvatska, npr. u inozemstvu ne izdaje lijekove po ponovljivim receptima.

- (6) Prilikom izdavanja lijeka, u padajućem izborniku ne pronalazim lijek istog generika koji je naveden u receptu, a taj lijek imamo u ljekarni.

Odgovor: Padajući izbornik s popisom lijekova se puni s lijekovima koji se nalaze u bazi strukturiranih lijekova koji se mogu izdati u RH. Moguće je da neki lijekovi koji postoje na osnovnoj ili dopunskoj listi lijekova nisu uneseni na strukturirani način i zbog toga ih nije moguće prikazati u padajućem izborniku.

- (7) Na popisu ljekarni u kojima radim nema moje ljekarne i zbog toga ne mogu izdati lijek stranom državljaninu.

Odgovor: Potrebno je prijaviti ovaj problem HZZO Helpdesku da provjeri vaš status u HZZO bazi i po potrebi unesu ispravke.

- (8) Odabrali smo gumbić **Izdano**, ali je proces izdavanja završio s greškom prikazanom na ekranu. Da li se taj lijek sada smatra izdanim i smijemo li ga dati pacijentu?

Odgovor: Ukoliko se pojavila greška na ekranu nakon odabira gumbića **Izdano** smatra se da je došlo do greške.

Ispravnim načinom rada se smatra samo poruka korisniku **Izdavanje lijeka je uspješno izvršeno** i samo u tom slučaju je dozvoljeno pacijentu izdati lijek.

- (9) Smijemo li izdati lijek pacijentu ukoliko je sustav trenutno nedostupan?

Odgovor: Pacijenta treba uputiti da je sustav privremeno nedostupan i da ukoliko je u mogućnosti navrati kasnije u ljekarnu, a ukoliko se radi o hitnom slučaju potrebno ga je proslijediti u najbližu hitnu ambulantu.

- (10) Dohvat dugo traje ili dobivam grešku prilikom izdavanja. Što trebamo raditi u tom slučaju.

Odgovor: Podaci o pacijentu i receptima se dohvaćaju iz nacionalnih sustava drugih zemalja te brzina dohvata najviše ovisi o infrastrukturi zdravstvenog sustava druge zemlje. U slučajevima kad je nemoguće dohvatiti podatke iz druge države zbog sporosti sustava ili eventualno prikazane greške na ekranu potrebno je obavijestiti HZZO helpdesk da je došlo do greške ili usporenog rada sustava.

2.12

HZZO helpdesk

U slučaju nedoumica oko načina identifikacije pacijenta, izdavanja lijeka ili problema u radu s aplikacijom javite se na HZZO helpdesk na:

- Mail adresa: hr-ehealth-dsi-support@hzzo.hr
- Broj telefona: 072112233